

พระพุทธศาสนา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ม.๑

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

พระพุทธศาสนา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

พระมหาจุฬารัตน์ วชิรเมธี, พระมหามรวิชัย ชำครเมธี.

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑.--

กรุงเทพฯ : แม็คเอดดูเคชั่น, ๒๕๖๒.

๑๓๒ หน้า.

๑. พระพุทธศาสนา--การศึกษาและการสอน (มัธยมศึกษา). I. ชื่อเรื่อง.

๒๕๕.๓๐๘

ISBN 978-616-345-090-6

พิมพ์ครั้งที่ ๒

สงวนลิขสิทธิ์ : ตุลาคม ๒๕๖๒

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามลอกเลียนไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของ
หนังสือเล่มนี้ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

จัดทำโดย

MAC EDUCATION

ส่งชานันต์สิ่งจ่าย ไปรษณีย์ลาดพร้าว

ในนาม บริษัท แม็คเอดดูเคชั่น จำกัด

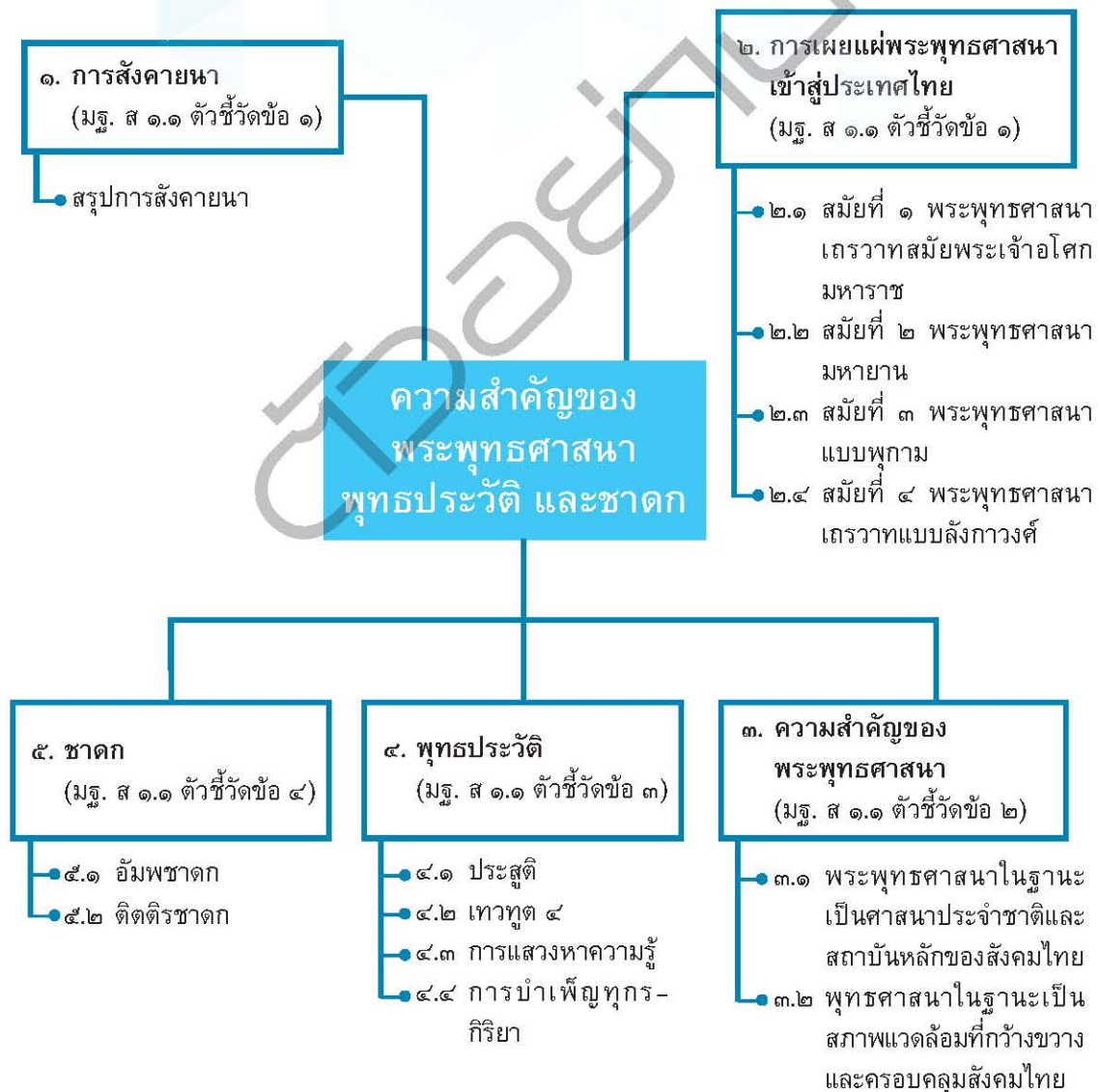
เลขที่ ๙/๙๙ อาคารแม็ค ซอยลาดพร้าว ๓๘ ถนนลาดพร้าว แขวงจันทระเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

☎ ๐-๒๙๓๘-๒๐๒๒-๗ โทรสาร ๐-๒๙๓๘-๒๐๒๘

E-mail : macpress@MACEducation.com www.MACEducation.com

พิมพ์ที่ : บริษัท ดับเบิลบี เพรส จำกัด

ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา พุทธประวัติ และชาดก

ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อธิบายการเผยแพร่พระพุทธรูปหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย (มฐ. ส ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑)
๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธรูปหรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว (มฐ. ส ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๒)
๓. วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยาหรือประวัติศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด (มฐ. ส ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๓)
๔. วิเคราะห์และประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด (มฐ. ส ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๔)

๑. การสังคายนา

การสังคายนา หมายถึง การสวดพร้อมกัน การร้อยกรองพระธรรมวินัย (พระไตรปิฎก) หรือการประชุมกันเพื่อตรวจชำระและจัดหมวดหมู่คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าให้เป็นแบบแผนเดียวกัน

มูลเหตุของการสังคายนา

หลังจากที่พระพุทธองค์ปรินิพพานได้เพียงไม่กี่วัน มีภิกษุแก่รูปหนึ่ง ชื่อว่า “สุภทัตะ” ได้กล่าวดูหมิ่นพระธรรมวินัยและแสดงอาการดีใจเมื่อได้ข่าวว่าพระพุทธเจ้าปรินิพพาน อาศัยเหตุการณ์นั้น “พระมหากัสสปะ” ซึ่งเป็นประธานสงฆ์ในเวลานั้น จึงได้กล่าวชักชวนขึ้นในท่ามกลางที่ประชุมสงฆ์ว่า

“อย่ากระนั้นเลย เราทั้งหลายจงร้อยกรองพระธรรมวินัยกันเถิด มิฉะนั้นสิ่งที่มีใช้ธรรมมิใช่วินัยจะรุ่งเรือง พระธรรมวินัยจะเสื่อมถอย คนชั่วจักปลงล้างพระธรรมวินัย คนชั่วจักเจริญ คนดีจะเสื่อมถอยน้อยกำลัง พระศาสนาจักตั้งมิได้นาน”

เมื่อพระมหากัสสปะกล่าวจบ ที่ประชุมสงฆ์เห็นชอบ จึงตกลงกันทำสังคายนา ร้อยกรองพระธรรมวินัย (พระไตรปิฎก) ขึ้นเป็นครั้งแรก

พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย

สรุปการสังคายนา

การสังคายนาเท่าที่มีบันทึกไว้ในหลักฐานทางประวัติศาสตร์และเป็นที่ยอมรับกัน
ในวงกว้าง มี ๕ ครั้ง คือ

ครั้งที่ ๑ กระทำที่ถ้ำสัตตบรรณคูหา ภูเขาเวภารบรรพต เมืองราชคฤห์ ภายหลัง
พุทธปรินิพพาน ๓ เดือน ประการเรื่องสุภักทภิกษุผู้บวชเมื่อแก่กล่าวจ้วงจาบพระธรรมวินัย และ
ประการที่จะทำให้ธรรมวินัยรุ่งเรืองอยู่สืบไป มีพระอรหันต์ ๕๐๐ รูปเข้าประชุม พระมหากัสสปะ
เป็นประธานและเป็นผู้ถาม พระอุบาลีเป็นผู้วิสัชนาพระวินัย พระอานนท์เป็นผู้วิสัชนาพระธรรม
มีพระเจ้าอชาตศัตรูเป็นองค์อุปถัมภ์ ใช้เวลา ๗ เดือนจึงเสร็จ

ครั้งที่ ๒ กระทำที่วาลิการาม เมืองเวสาลี เมื่อ พ.ศ. ๑๐๐ ประการพวกภิกษุวัชชีบุตร
แสดงวัตถุ ๑๐ ประการนอกธรรมวินัย มีอรหันต์ ๗๐๐ รูปเข้าประชุม พระเวตตะเป็นผู้ถาม
พระสัพพกามีเป็นผู้วิสัชนา มีพระเจ้ากาลาโศกราชเป็นองค์อุปถัมภ์ ใช้เวลา ๘ เดือนจึงเสร็จ

ครั้งที่ ๓ กระทำที่โศการาม เมืองปาฏลิบุตร เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๓๔ ประการเดียรธีย์
มากมายปลอมบวชในพระศาสนาเพราะมีลาภสักการะเกิดขึ้นมาก มีพระอรหันต์ ๑,๐๐๐ รูปเข้า
ประชุม พระโมคคัลลีบุตรติสสเถระเป็นประธาน มีพระเจ้าอโศกมหาราชเป็นองค์อุปถัมภ์ ใช้เวลา
๙ เดือนจึงเสร็จ

ครั้งที่ ๔ กระทำที่ถูปาราม เมืองอนูราชบุรี ลังกาทวีป เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖ ประการจะให้
พระศาสนาประดิษฐานมั่นคงในลังกาทวีป มีพระสงฆ์ ๖๘,๐๐๐ รูปเข้าประชุม พระมหินทเถระ
เป็นประธานและเป็นผู้ถาม พระอริฏฐะเป็นผู้วิสัชนา มีพระเจ้าเทวานัมปิยติสสะเป็นองค์อุปถัมภ์
ใช้เวลา ๑๐ เดือนจึงเสร็จ

ครั้งที่ ๕ กระทำที่อาโลกเถรสถาน ในมัลลชนบท ในลังกาทวีป เมื่อ พ.ศ. ๔๕๐ ประการ
พระสงฆ์แตกกันเป็น ๒ พวก คือ พวกมหาวิหารกับพวกอภัยคีรีวิหาร และคำนึงว่าสืบไปภาย
หน้าความสามารถในการท่องจำของกุลบุตรจะลดลง ควรจารึกพระธรรมวินัยลงในใบลาน มี
พระอรหันต์ ๕๐๐ รูปเข้าประชุมกันสวดข้อมแล้วจารพระพุทฺธพจน์ลงในใบลาน โดยมีพระเจ้า
วิภูคามณีอภัยเป็นองค์อุปถัมภ์ ใช้เวลา ๑ ปีจึงเสร็จ

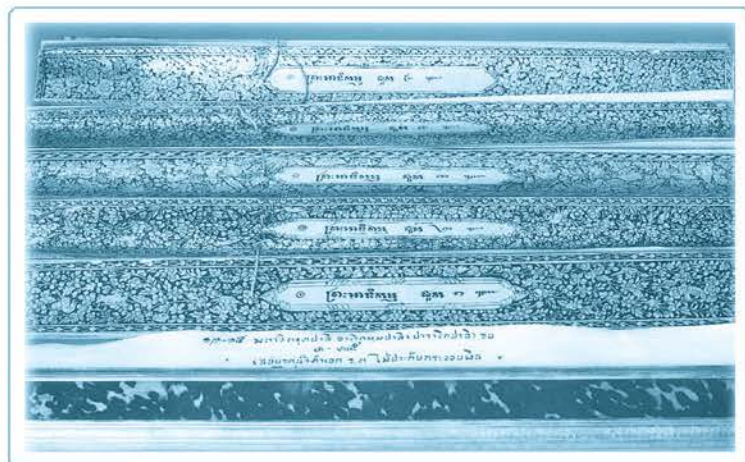

คำศัพท์ที่ควรรู้

จ้วงจาบ หมายถึง ล่วงเกินด้วยวาจา

วัตถุ ๑๐ หมายถึง เรื่องที่เป็นต้นเหตุ หรือข้อปฏิบัติ ๑๐ ประการของพวกภิกษุ
วัชชีบุตรชาวเมืองเวสาลี ที่ผิดเพี้ยนย่อหย่อนทางพระวินัย แปรจากสงฆ์พวกอื่น เป็น
เหตุปรารภให้มีการสังคายนาครั้งที่ ๒

เดียรธีย์ หมายถึง นักบวชภายนอกพระพุทธศาสนา

พระไตรปิฎกฉบับโบราณ

กิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจ ๑

๑. ให้นักเรียนอภิปรายและสรุปถึงผลดีของการทำสังคายนา และผลเสียของการไม่ทำสังคายนา
๒. นักเรียนร่วมกันสรุปผลการอภิปรายทั้งชั้นเรียน
๓. นักเรียนจดบันทึกสรุปผลการอภิปรายในสมุดงานของตนเอง

๒. การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย

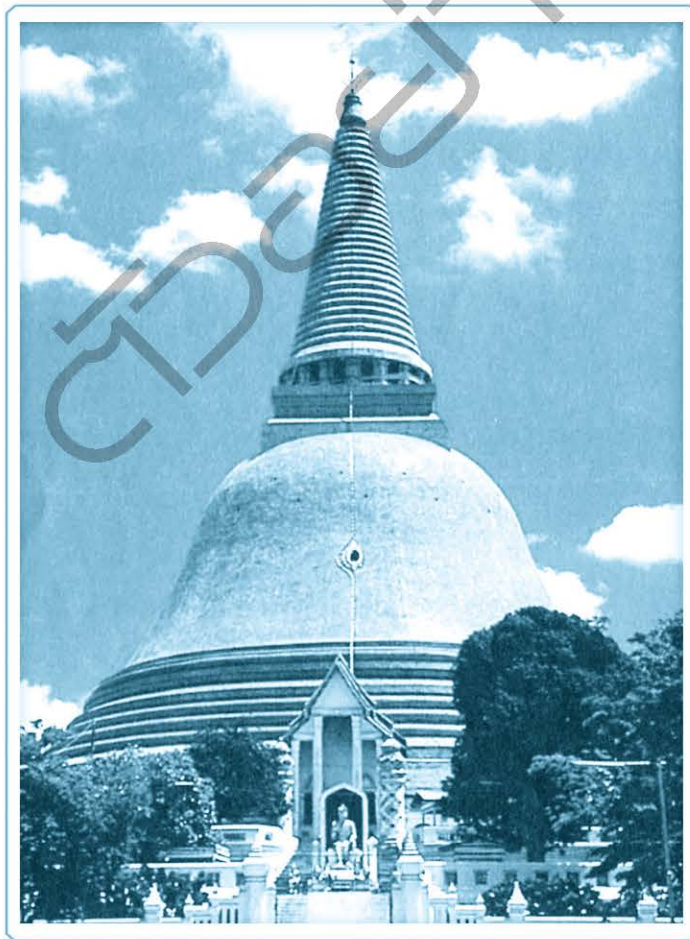
พระพุทธศาสนามีถิ่นกำเนิดในประเทศอินเดีย-เนปาล ปัจจุบันได้แผ่ขยายไปทั่วทุกภูมิภาคของโลกรวมทั้งประเทศไทยด้วย ในส่วนของประเทศไทยนั้น พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้ามาเป็นระยะๆ แบ่งออกเป็น ๔ สมัย ดังนี้

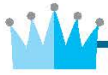
๒.๑ สมัยที่ ๑ พระพุทธศาสนาเถรวาทสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช

พระพุทธศาสนาที่เข้ามาในยุคนี้เป็นพระพุทธศาสนาเถรวาทหรือแบบดั้งเดิม เข้าสู่ประเทศไทยหลังการทำสงครามครั้งที่ ๓ โดยการนำของ “พระโสณะ” และ “พระอุตตระ” ในราว พ.ศ. ๒๓๕ กล่าวคือ หลังจากที่พระเจ้าอโศกมหาราชทรงอุปถัมภ์การส่งศาสนาคัมภีร์ที่ ๓ แล้ว ได้ส่งพระสงฆ์ไปประกาศพระพุทธศาสนาในดินแดนต่างๆ รวม ๙ สาย หนึ่งในจำนวนนั้นมีพระโสณะและพระอุตตระ ได้นำพระพุทธศาสนาไปเผยแผ่ยังสุวรรณภูมิ ซึ่งได้แก่บริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่นักปราชญ์บางท่านสันนิษฐานว่า ได้แก่ จังหวัดนครปฐม เพราะมีโบราณสถานและโบราณวัตถุต่างๆ เช่น พระปฐมเจดีย์ เป็นต้น เป็นประจักษ์พยานอยู่จนบัดนี้

พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

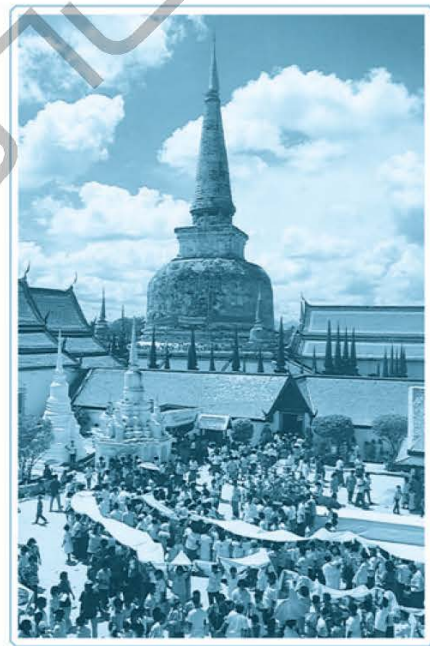

๒.๒ สมัยที่ ๒ พระพุทธศาสนามหายาน

พระพุทธศาสนามหายานเข้ามาสู่ประเทศไทย ในราว พ.ศ. ๑๓๐๐ ในสมัยที่อาณาจักรศรีวิชัยเรืองอำนาจ เนื่องจากกษัตริย์แห่งศรีวิชัยในเกาะสุมาตราเรืองอำนาจมาก ทรงแผ่พระราชอำนาจเข้ามายังภาคใต้ของประเทศไทย ตั้งแต่ปัตตานีขึ้นมาจนถึงสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้ได้มีการนำพระพุทธศาสนาแบบมหายานที่พระองค์ทรงนับถือมาเผยแพร่ในภูมิภาคนี้ด้วย ดังจะเห็นได้จากพระบรมธาตุไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พระมหาธาตุ (องค์เดิม) จังหวัดนครศรีธรรมราช ตลอดจนพระพุทธรูป พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร เจ้าแม่กวนอิม ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธศาสนามหายานมากมาย มีปรากฏให้เห็นมาจนทุกวันนี้

พระบรมธาตุไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พระมหาธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อควรรู้

คำว่า ทุกรกิริยา เขียนได้ ๒ แบบ

๑. ทุกรกิริยา เขียนตามแบบภาษาบาลี
๒. ทุกรกิริยา เขียนตามแบบพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

๒.๓ สมัยที่ ๓ พระพุทธศาสนาเถรวาทแบบพุกาม

พระพุทธศาสนาเถรวาทแบบพุกาม เข้ามาสู่ประเทศไทยทางภาคเหนือ ในราว พ.ศ. ๑๖๐๐ ซึ่งอยู่ในสมัยที่พระเจ้าอนुरुทระหรืออโนรธามังช่อ กษัตริย์แห่งเมืองพุกาม ประเทศพม่า เสด็จอำนาจ ทรงปราบปรามหัวเมืองน้อยใหญ่ในพม่าได้ทั้งหมด แล้วแผ่อาณาเขตเข้ามาถึง อาณาจักรล้านนา (ภาคเหนือของไทย) ล้านช้าง (ลาว) จนถึงลพบุรีและทวารวดี ในการนี้ได้ ทรงทำนุบำรุงและเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทแบบพุกาม ที่พระองค์ทรงมีพระราชศรัทธา อย่างแรงกล้า จึงทำให้พระพุทธศาสนาเถรวาทแบบพุกามเจริญแพร่หลายอยู่ในอาณาจักร ล้านนา ดังจะเห็นได้จากรูปแบบพระเจดีย์ในภาคเหนือจำนวนมากที่มีศิลปะแบบเดียวกับ พระเจดีย์ชเวดากองของพม่า เป็นต้น

พระบรมธาตุหริภุญชัย จังหวัดลำพูน

พระธาตุคุดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่

๒.๔ สมัยที่ ๔ พระพุทธศาสนาเถรวาทแบบลังกาวงศ์

พระพุทธศาสนาในยุคนี้ถือได้ว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นต้นแบบของ พระพุทธศาสนาที่เจริญรุ่งเรืองอยู่ในประเทศไทยปัจจุบัน พระพุทธศาสนาเถรวาทแบบลังกาวงศ์ เข้ามาสู่ประเทศไทยในราว พ.ศ. ๑๘๐๐ ในยุคนั้นพระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศศรีลังกาเจริญ รุ่งเรืองเป็นอย่างมาก ทำให้พระสงฆ์จากทุกสารทิศเดินทางไปศึกษาพระพุทธศาสนาในประเทศ ศรีลังกาเป็นจำนวนมาก ในจำนวนนั้นมีพระสงฆ์กลุ่มหนึ่งสำเร็จการศึกษาจากศรีลังกาได้มา

ตั้งสำนักเผยแผ่พระพุทธศาสนาอยู่ที่นครศรีธรรมราช และได้รับความเคารพนับถืออย่างรวดเร็ว ต่อมาพ่อขุนรามคำแหงมหาราชแห่งกรุงสุโขทัย ได้อาราธนาให้เข้ามาเผยแผ่พระศาสนา ในกรุงสุโขทัย นับแต่นั้นมาพระพุทธศาสนาเถรวาทแบบลังกาวงศ์ก็เจริญรุ่งเรืองอยู่ในประเทศไทย ตราบจนทุกวันนี้

ความแตกต่างระหว่างเถรวาทและมหายาน

เถรวาท (อ่านว่า เถ-ระ-วาท) หมายถึง วาทะหรือลัทธิของพระเถระ ได้แก่ พระพุทธศาสนาแบบดั้งเดิม ซึ่งถือตามคติที่พระอรหันต์พุทธสาวกได้วางหลักธรรมวินัยเป็นแบบแผนไว้ เมื่อครั้งสังคายนาครั้งที่ ๑ แล้วได้แบ่งหน้าที่ท่องจำสืบต่อกันมา จนบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ในเวลาต่อมา คัมภีร์หรือตำราทางพระพุทธศาสนาแบบเถรวาทใช้ภาษาบาลีเป็นหลัก พระพุทธศาสนา “นิกายเถรวาท” (หรืออีกชื่อหนึ่ง เรียกว่า หีนยาน) มีผู้นับถือมากในประเทศไทย พม่า ศรีลังกา ลาว และกัมพูชา

มหายาน หมายถึง ยานใหญ่ ได้แก่ พระพุทธศาสนาที่ประยุกต์จากเดิมเพื่อให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับภูมิประเทศและเหตุการณ์ คัมภีร์ของมหายานใช้ภาษาสันสกฤตเป็นหลัก พระพุทธศาสนา “นิกายมหายาน” มีผู้นับถือมากในประเทศฝ่ายเหนือของทวีปเอเชีย เช่น จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ทิเบต และมองโกเลีย

พระพุทธศาสนาทั้งสองนิกายนี้ได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศไทยดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ปัจจุบันประชาชนชาวไทยนิยมนับถือพระพุทธศานานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์ ซึ่งเผยแผ่เข้ามาสู่ประเทศไทยครั้งแรกตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นต้นมา

ข้อควรรู้

องค์ กับ รูป ใช้ในกรณี ดังนี้

๑. องค์ ใช้กับ พระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันต์ พระพุทธรูปและรูปปั้นพระเถระ
๒. รูป ใช้กับ พระสงฆ์ทั่วไปและสามเณร

กิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจ ๒

๑. แบ่งนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม โดยแยกกันทำรายงานศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นต่อไปนี้
  - ๑.๑ ศึกษาแผนที่เส้นทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยกลุ่มละ ๑ สมัย
  - ๑.๒ อภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักฐานที่แสดงว่าพระพุทธศาสนาได้เข้ามาประดิษฐานอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานแล้ว จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษานำชั้นเรียน
๒. นักเรียนจดบันทึกสรุปผลการอภิปรายในสมุดงานของตนเอง
๓. ให้นักเรียนอภิปรายถึงความแตกต่างระหว่างพระพุทธศาสนาในกายเถรวาทและนิกายมหายาน

๓. ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๓.๑ พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติและสถาบันหลักของสังคมไทย

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เคียงคู่กับคนไทยมาอย่างยาวนาน นับตั้งแต่ชนชาติไทยมีประวัติศาสตร์อันชัดเจน ชาวไทยก็นับถือพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัย จวบจนปัจจุบัน ประวัติศาสตร์ของชาติไทยล้วนเกี่ยวเนื่องอยู่กับพระพุทธศาสนามาทุกยุคทุกสมัย พระมหากษัตริย์ไทยทุกๆ พระองค์ล้วนแต่ทรงนับถือพระพุทธศาสนาและทรงเป็นองค์เอกอัครศาสนูปถัมภก ให้การอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากหลักฐานที่สำคัญยิ่ง คือ พระราชดำรัสของพระมหากษัตริย์ในทุกยุคทุกสมัย ที่จะขอยกมาเป็นตัวอย่างดังนี้

๑. ศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แห่งกรุงสุโขทัย หลักที่ ๑ ได้บรรยายความไว้ตอนหนึ่งว่า

“...พ่อขุนรามคำแหง เจ้าเมืองสุโขทัยนี้ ทั้งชาวแม่ชาวเจ้า ท่วยบ่าวท่วยนาง ลูกเจ้า ลูกขุนทั้งสิ้นทั้งหลาย ทั้งผู้ชายผู้หญิง ฝูงท่วยมีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ทรงศีลเมื่อ พระราชาทุกคน เมื่อออกพระราชกรณกิจขึ้นเดือนหนึ่งจึงแล้ว...”

๒. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช แห่งกรุงธนบุรี ก็ทรงมีพระราชศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้าเช่นกัน ดังคำจารึกที่มีผู้บันทึกไว้ในศาลพระเจ้าตากสินมหาราช ณ วัดอรุณราชวราราม ที่ว่า

อันตัวพ่อ	ชื่อว่า	พระยาตาก
ทนทุกข์ยาก	กฐาติ	พระศาสนา
ถวายแผ่นดิน	ให้เป็น	พุทธบูชา
แต่พระศาสนา	สมณะ	พระพุทธโคดม
ให้ยืนยง	คงถ้วน	ห้าพันปี
สมณะพราหมณ์ชี	ปฏิบัติ	ให้พอสม
เจริญสมณะ	วิปัสสนา	พอชื่นชม
ถวายบังคม	รอยบาท	พระศาสนา
คิดถึงพ่อ	พ่อยุ่	คู่กับเจ้า
ชาติของเรา	คงอยู่	คู่พระศาสนา
พระพุทธศาสนา	อยู่ยง	คู่องค์กษัตรา
พระศาสนา	ฝากไว้	ให้คู่กัน

๓. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ แห่งพระบรมราชวงศ์จักรี ได้ทรงประกาศพระราชปณิธาน เมื่อคราวเสด็จขึ้นครองราชย์ ใน พ.ศ. ๒๓๒๕ ไว้ว่า

ตั้งใจจะอุปถัมภก	ยอยกพระพุทธศาสนา
ป้องกันขอบขันฑสีมา	รักษาประชาชนและมนตรี

๔. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาไว้มากมาย ดังตัวอย่างที่ปรากฏในพระบรมราโชวาทเรื่องเทศนาเสื่อป่า ตอนหนึ่งว่า

“...พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาสำหรับชาติเรา... ศาสนาในสมัยนี้เป็นของที่แยกจากชาติไม่ได้... เป็นความจำเป็นที่เราทั้งหลายผู้เป็นไทยจะต้องมันอยู่ในศาสนาพุทธ ซึ่งเป็นศาสนาสำหรับชาติเรา”

“...เพราะฉะนั้น เป็นหน้าที่ของเราทั้งหลายที่จะช่วยกันบำรุงรักษาพระพุทธศาสนาอย่าให้เสื่อมศูนย์ไป การที่จะบำรุงพระพุทธศาสนา เราต้องรู้สึกก่อนว่าหลักของพระพุทธศาสนาคืออะไร”

“...เราจะถือว่า เราเป็นไทยด้วยกันหมด เราจะต้องรักษาความเป็นไทยของเราให้ยั่งยืน เราจะต้องรักษาพระพุทธศาสนาให้ถาวรรวัฒนาการอย่างที่เป็นมาแล้วหลายชั่วโคตรของเราทั้งหลาย”

๕. พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีกระแสพระราชดำริสดับรับพระสันตะปาปา จอห์น ปอล ที่ ๒ ประมุขแห่งศาสนจักรคาทอลิก ในคราวที่เข้าเฝ้า ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ มีความตอนหนึ่งที่ว่า “คนไทยเป็นศาสนิกชนที่ดีทั่วกัน ส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา อันเป็นศาสนาประจำชาติ” ข้อความดังที่ได้ยกมาก็พอจะแสดงให้เห็นแล้วว่า พระพุทธศาสนาเป็นมรดกอันล้ำค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อประชาชนชาวไทยเพียงใด ซึ่งพุทธศาสนิกชนชาวไทยทุกคนจะต้องช่วยกันทำนุบำรุงและสืบสานต่อไปให้ชนรุ่นหลัง เหมือนอย่างที่เราได้ปฏิบัติสืบต่อกันมา

นอกจากจะเป็นศาสนาประจำชาติแล้ว พระพุทธศาสนายังมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นหนึ่งในสถาบันหลักของสังคมไทย กล่าวคือ สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ จะเห็นได้จากสีขาวยที่ปรากฏอยู่ในธงไตรรงค์หรือธงชาติไทย เป็นสัญลักษณ์ยืนยันถึงความสำคัญของสถาบันทั้ง ๓ อย่างแยกกันไม่ออก

พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก
ที่ทำนุบำรุงกิจการพระศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง

ใบอนุญาตให้ใช้สื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

เลขที่ ๘/๒๕๕๘

วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของ บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด เรียบเรียงโดย พระมหาวิชัย วชิรเมธี
และ พระมหอมรวิชัย ชาครเมธี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้ในสถานศึกษา
๕ ปี นับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ถึงปีการศึกษา ๒๕๖๒

(นายกมล รอดคล้าย)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หมายเหตุ

- หลังจากได้รับใบอนุญาตแล้ว หากตรวจพบเหตุที่ทำให้หนังสือที่ได้รับใบอนุญาตนี้มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน ขอสงวนสิทธิ์ให้ผู้ออกใบอนุญาตแจ้งเตือนผู้รับใบอนุญาตปรับปรุงแก้ไขภายใน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากผู้รับใบอนุญาตไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จด้วยเหตุใดก็ตามในระยะเวลาที่กำหนดให้นี้ ให้ถือว่าใบอนุญาตนี้สิ้นสุด
- ใบอนุญาตฉบับนี้ใช้ได้เฉพาะหนังสือนี้เท่านั้น และไม่ให้นำใบอนุญาตนี้ไปพิมพ์ในหนังสือเรื่องอื่นที่มีได้รับอนุญาตเป็นอันขาด

พระพุทธศาสนา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

24 17002 140

MAC EDUCATION

www.MACeducation.com

9 786163 450906

ราคา ๖๐ บาท